

DIN POVEȘTILE ETERNITĂȚII:

Vasile Stoicovici și fiii săi -

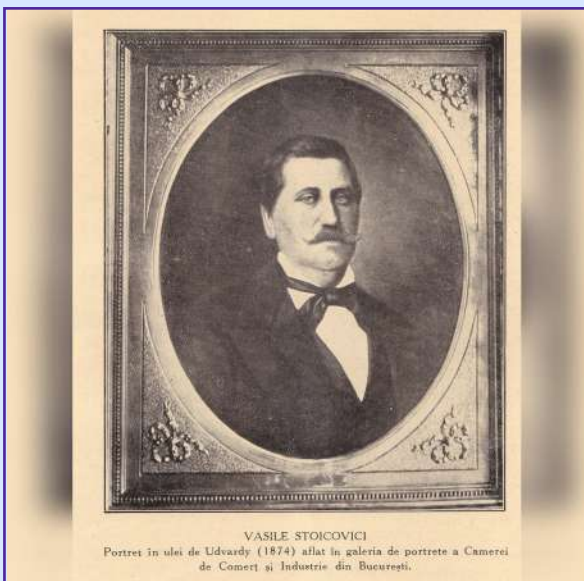
„Podoaba comerțului gălățean” antebelic

Camelia Toporaș

**Șef Serviciu Referințe. Cercetare. Colecții Speciale
Biblioteca Județeană „V.A.Urechia” Galați**

În ziarul local „Vocea Covurluiului” din 11 septembrie 1885 se anunța încetarea din viață a lui Vasile Stoicovici, „comerciant notabil în urbea noastră”. Anunțul familiei apăruse cu o zi înainte, și în acesta numele comerciantului era trecut Wassile Stoikovitz, formă care apare de altfel și pe monumentul funerar din Cimitirul Eternitatea, aflat la loc de cinste, pe aleea centrală, aproape de biserică.

VASILE STOICOVICI
Portret în ulei de Udvardy. (1874) aflat în galeria de portrete a Camerei
de Comerț și Industrie din București.

Cine a fost Vasile Stoicovici, cel care a fost atât de important pentru viața economică a Gala-

țiului și chiar a țării, încât, la aproape jumătate de secol de la moartea sa, în anul 1934, i-a fost dedicată o broșură, sub auspiciile Camerei de Comerț și Industrie din București?

Născut la Bârlad, la 21 octombrie 1818, Vasile Stoicovici provenea dintr-o familie de macedoneni din orașul Tetovo și a ajuns de tânăr la Galați, acolo unde tatăl său l-a trimis pentru a învăța o meserie. Intrat în serviciul unui mare angrosist de la acea vreme, Anastase Hagi Caludi, a ajuns în scurt timp partener la firma acestuia și nu după multă vreme a ajuns să își dezvolte singur o afacere de mare amploare în orașul de la Dunăre.

„Negoțul de coloniale” cu amănuntul întemeiat în anul 1846 pe strada Portului nr. 29 din Galați, s-a transformat, datorită priceperii lui Vasile Stoicovici, într-o extinsă afacere de comerț angros.

Printre mărfurile pe care le aducea în țară, provenite în mare parte din țări exotice, se numărau articole de băcănie, ceai, cafea, sardine, roșcove, lămâi, portocale, precum și zahăr din Franța, griș și fidea din Olanda, halva de la Constantinopol, orez din Italia, lumânări din Viena, pește sărat, icre tarama și icre negre din Basarabia.

Domna ELENA STOIKOVITZ, D-nu STEFAN STOIKOVITZ, D-nu ION STOIKOVITZ, D-nu THEOLOGO TH. THEODORIDES, D-na ECATERINA THEODORIDES, născută STOIKOVITZ, D-nu SAVA E. PANITZA, D-na MARIA PANITZA, născută STOIKOVITZ, D-nu TÖDER TOMOVICI și D-na MARIA TOMOVICI.

Au durerea a vă face cunoscut nereparabila pierdere ce sufer prin mărtea prea iubitului lor soț, părinte, frate și socru

WASSILE STOIKOVITZ

decedat ieri la orele 8 seara, in etate de 66 ani, si se roga sa bine-voiti a asista la ceremonia funebara ce va avea loc la 11 Septembrie, orele 2 p. m.

Cortegiul funebru va pleca de la domiciliul detinutului la biserica Mavromol.

Amicii și cunoscuții cari din eroré n'ar fi primit invitațiune sunt rugați a ne scusa și a considera acesta ca atare.

Galati, 10 Septembrie 1885.

ELENA V. STOICOVICI
Portret în ulei de Udvardy (1874) aflat în galeria de portrete a Camerei
de Comerț și Industrie din București.

La împlinirea vârstei de 30 de ani, Vasile Stoicovici s-a căsătorit cu Elena Hagi Lazăr, împreună cu care a avut cinci fete și patru băieți. Fetele și-au găsit soți printre străinii care făceau afaceri cu tatăl lor (la Viena, Petersburg etc.), doi dintre băieți au murit de tineri, astfel că cei care au devenit ulterior partenerii și moștenitorii firmei au fost Ștefan și Ioan, care au continuat afacerea tatălui.

La nivelul Galațiului acelei perioade, casa de comerț a lui Vasile Stoicovici a ajuns să se situeze printre cele mai importante firme ale orașului, faima sa fiind dublată de cinstea sa proverbială, pentru care era renumit printre oamenii de afaceri.

Numeroase corăbii cu roșcove, lămâi, portocale și alte coloniale acostau în portul din Galați, aducând marfa pe care o tranzacționa mai departe Vasile Stoicovici, statutul de porto-franco al Galațiului contribuind la succesul afacerii.

Un reper asupra dimensiunii comerțului din portul gălățean ne este oferit de o serie de date statistice înregistrate de un memoriu al Uniunii Comerciale și Industriale din Galați, conform căruia suma care reprezenta comerțul gălățean în

anul 1873 se ridica la 60% din întregul comerț al României, an în care portul Galați era vizitat de 3518 de vase.

„Gălățenii mai în vârstă își aduc aminte cu drag de acea stare înfloritoare când intrau zilnic în oraș mii de care încărcate cu mărfuri, când pe străzile din port circulația era aproape imposibilă, iar portul era plin în permanență de o pădure de catarguri”.

În această atmosferă de efervescență economică, afacerea angrosistului gălățean Vasile Stoicovici a prosperat, mai ales că acesta avea curajul de a cumpăra mari cantități de marfă, pe care le vindea cu un beneficiu redus, fără a specula prețul la maxim, așa cum procedau alți negustori.

Marea casă de coloniale angros se afla la maximul profitului său în momentul în care Vasile Stoicovici s-a îmbolnăvit grav, o paralizie imobilizându-l pentru opt ani de zile, până la decesul său, pe 9 septembrie 1885. La moartea sa, pe lângă casa de comerț, Stoicovici lăsa o avere formată din 40 de proprietăți în Galați, aproape pe fiecare dintre străzile importante găsindu-se câte un imobil ce îi aparținea, respectiv pe străzile Dogăriei, Sfinții Apostoli, Brașoveni, Mare (Navelor), Domnească, Ceres (Ana Ipătescu), Tecuci, Instrucției, Armeană, Mihai Bravu, Beldiman (Științei) etc.

Afacerea sa a rămas pe mâini bune, preluând conducerea firmei doi dintre fiii săi, Ștefan (n. 1849) și Ioan (n. 1856), care, având studii comerciale la Viena, s-au completat fericit în conducerea firmei, aducând-o la un nou nivel de dezvoltare. O caracterizare a celor doi fii, desemnați drept „podoaba comerțului nostru gălățean”, poate fi descoperită în ziarul gălățean „Tribuna liberală” din anul 1902:

„Născuți și crescuți în spiritul comercial, frații Stoicovici au păstrat caracterul negustoresc și se completează unul pe altul: unul cu concepții mai largi în ale comerțului, atinge imediat toate ramurile de comerț în dezvoltare sau în căutare, altul, fidel biroului și casei, urmărește cu o supraveghere din cele mai credincioase cele mai mici operațiuni, luând toate precauțiunile pentru a feri casa de pagube, ce se întâmplă cu orice comerț”.

Astfel, în timp ce Ștefan încheia afaceri în toată lumea, la Viena, Paris, Marsilia, Berlin, Odesa și Constantinopol, Ioan, care avea pe deasupra cursuri de drept comercial și economie politică la Universitatea din Geneva, urmărea cu atenție operațiunile din biroul din strada Portului.

O dată cu eliminarea statutului de porto-franco, economia Galațiului a început să decadă, astfel că cei doi fii au adăugat la domeniile de activitate și comerțul cu tablă, cuie și obiecte de fier aduse din Anglia, ulterior luând decizia de a înființa Banca „Vasile Stoicovici”, ce purta numele tatălui lor, instituție care avea o filială la Viena.

De asemenea, au înființat o serie de noi întreprinderi în Galați: o fabrică de cărămidă în cartierul Bădălan, un depozit de cărbuni, antracit și cocs pe strada Portului, de unde se vindeau aceste produse în întreaga țară, precum și una dintre primele fabrici de gheață artificială din Galați, devenind furnizori pentru Pescăriile Statului.

Ștefan, primul născut (n. 1849) este cel care a călătorit mult prin lume, asigurând legăturile comerciale ale firmei. I s-au încredințat, de-a lungul vieții, importante funcții administrative în Galați, precum consilier comunal (1896-1897) și ajutor de primar în Galați, membru al Camerei de Comerț și Industrie a orașului, și chiar deputat

(1901-1905). A murit pe 10 iun. 1912, la 63 de ani.

A locuit în casa părinților săi, aflată pe strada Justiției (Universității), pe care a amenajat-o cu mult bun gust și unde a adunat numeroase obiecte cumpărate în călătoriile sale prin străinătate, apoi pe strada Instrucției, în spatele fostei Librării Centrale, acolo unde și-a luat viața, pe 10 iunie 1912, la 63 de ani, motivul fiind se pare suferința în urma unei boli incurabile.

Fratele său mai mic, Ioan (n. 1856), a dezvoltat afacerile tatălui său, ocupând de-a lungul vieții și o serie de funcții publice: consilier comunal, membru și președinte al Camerei de Comerț din Galați, iar din 1912, după decesul fratelui său, primul director al sucursalei gălățene a Băncii Românești.

Înzestrat cu mult bun gust, a locuit într-o casă de pe strada Mihai Bravu, vestită în epocă, clădire care o lungă perioadă de timp a adăpostit sala de repetiții a Teatrului Muzical.

„Om de gust și cu mult simț artistic, casa lui era înconjurată de o vastă grădină, era mobilată cu un rafinat și discret lux, iar grădina care avea o întindere de un hectar, era cea mai bine și mai frumos aranjată din tot Galațiul, fiind punctul de atragere al prietenilor și al străinilor care se simțeau fericiți de a putea vedea o asemenea minune”.

Cunoscut sub numele de Vila Elise, imobilul purta nume soției lui Ioan Stoicovici, Elisa Constantinescu, cea care i-a dăruit șapte copii, dintre care primul născut, cel care a purtat numele bunicului, Vasile, s-a remarcat în învățământul universitar comercial, devenind profesor la Academia de Înalte Studii Comerciale și secretar general al Camerei de Comerț și Industrie din București.

După moartea acestuia, în anul 1927, Vila Elisa a rămas în proprietatea familiei până în anul 1952, când a fost preluată de stat prin naționalizare, iar la sfârșitul anului 2024 a dispărut definitiv din peisajul arhitectonic gălățean, fiind demolată.

Un cărturar de seamă, Nicolae Angelescu (1866-1942), doctor în științele fizico-chimice, farmacist, membru al Camerei din Comerț din București, președinte al Societății Farmaciștilor din România, le-a dedicat celor trei comercianți gălățeni o carte, editată sub egida Camerei de Comerț și Industrie din București, în anul 1934.

În anul 1942, urmașii familiei, descendenții lui Ioan Stoicovici (pentru că Ștefan nu a avut copii), printre care se număra un singur descendent gălățean (Anton), precum și profesorul universitar Vasile Stoicovici din București, au încercat să reînvie societatea bunicului, solicitând autorizare de înființare și funcționare a firmei „Vasile Stoicovici, casă fondată în anul 1846”, cu sediul în Galați, str. Căldărari nr. 19 (Mazepa).

Surse: Paul Păltănea, „Familia Vasile Stoicovici”, în *Ațiunea*, nr. 405, 7 iul. 1993, p. 2; Paul Păltănea, „Negustori gălățeni de odinioară: Familia Vasile Stoicovici”, în *Ațiunea*, an. 3, nr. 405, 7 iul. 1993, p. 2: fotogr.; Nicolae I. Angelescu, *Vasile Stoicovici și fiii săi: 1818-1885*. București: Institutul de Arte Grafice „Luceafărul”, 1934.

UNDE FUGIM DE ACASĂ?

„Călătoria – te lasă fără cuvinte,
apoi te transformă într-un povestitor”
- Ibn Battuta -

PAȘII DDV3

POVESTEA UNEI PASIUNI

(44)

Salutare, DDV3,

Astăzi avem o zi „lungă”. Destinația etapei: Pensiunea Iancu din Mălăiești.

Voioși, pentru că suntem DDV3, nerăbdători să călcăm cei 26 km, pentru că ne-am odihnit o zi și încrezători în forțele noastre, pentru că am scăpat de rucsacuri, plecăm după micul dejun de la primitoarea locație...

Traseul de astăzi ne va purta pe câmpuri protejate de garduri electrice, pe care le depășim cu ușurință, bornele ducându-ne mereu la „poarta” pe care o închidem conștient în spatele nostru. Grupul fiind destul de mare, 15 năzdrăvani cu 15 viteze diferite, se răsfiră pe traseu, lucru care aici, în câmpie, unde privirea zburdă și ea până se lovește de masivul Retezat, se observă destul de bine.

La plecare un soare timid ne dă binețe și apoi fuge repede după un nor care îl ascunde complice. Ne convine acest lucru deoarece răcoarea, alimentată de o briză ușoară, face ca drumul ușor să fie și plăcut.

Deasupra Retezatului norii joacă „leapșa”, hârjonindu-se printre fulgere timide. Câmpul larg ne arată nori negri deasupra munților, ba chiar și perdele de ploaie în depărtare, totul alternând cu un soare ce scaldă hăt, în depărtare, localitatea Râu Alb. Noi, în drum spre Șerel, admirăm dezlănțuirea naturii ferită deocamdată de intemperii. Suntem în „ochiul” furtunii, dacă îmi permiteți comparația, respectând cumva proporțiile.

O altă caracteristică a traseului de astăzi este că vom străbate multe localități, lucru care ne bucură pentru că putem socializa cu localnicii care se miră de grupul nostru vesel și pitoresc.

Intrăm în Șerel, un sat foarte răsfirat, care se întinde pe o distanță de cel puțin 5 borne. Localitatea străbătută de râul cu același nume se laudă cu cea mai veche moară de apă funcțională din țară. Pentru că am vizitat obiectivul cu altă ocazie, nu facem ocolul necesar pentru a da binețe hâtrului morar, ci, respectând strict traseul, admirăm romantica așezare. Casele frumoase și îngrijite arată hărnicia gospodarilor. Pentru a „strânge” din când în când grupul, am convenit ca, din trei în trei borne, să ne oprim pentru o pauză de 30 de minute. Așa s-a întâmplat și aici, în Șerel, unde borna 3, cu pauză, s-a nimerit a fi la o răscruce de drumuri în inima localității. Căutând să ne completăm rezerva de apă, intrăm în vorbă cu localnicii, care se minunează de grupul de bunici, care, luând bilete de voie de la copii și nepoți, umblă hai-hui prin țară. Grupul, acum reunit, rememorează vesel ultimii km și cum cele 30 de minute de pauză erau pe sfârșite, ne pregătim de plecare.

Dar, stai! Drumul care unește, această nestemată a plaiului românesc care este Via Transilvanica, ne mai oferă o mostră, pentru care inimile noastre sunt pline de Tășuleasa Social, Tibi, Alin, voluntarii și tot ce se învâрте în jurul acestei constelații de semize moderni. Se deschide o poartă și apare Nela, o localnică frumoasă, care are în mână un coșuleț, din care se ıtesc de sub ștergarul frumos brodat colțurile aburinde ale unor plăcinte cu brânză, ce ne sunt oferite din inimă.

Mulțumim și facem onoare coșulețului, scăpându-l de delicioasa povară. Și acum apare și „misterul”. Doamna se scuză că acestea au fost toate plăcintele, noi o consolăm spunându-i că le împărțim noi cumva. Dar stupoare. Grupul nostru de 14 călători (Radu, care are altă viteză, era departe) aveam în mână fiecare câte o plăcintă călduță.

În coș fuseseră 14 plăcinte sau, mai exact, fuseseră atâtea plăcinte câți drumeți eram. Îngrijorarea Nelei că nu ne vor ajunge plăcintele ne arată faptul că doamna nu ne număraseră în prealabil, ci pur și simplu a adus toate plăcintele din casă.

Mulțumim cu aplauze pentru gestul frumos al localnicei din Șerel și ne pune pe gânduri „coincidența” cu privire la numărul plăcintelor. Dar nimic nu trebuie să ne mire pe Via Transilvanica și, cu 15 minute întârziere, pentru a onora plăcintele călduțe încă, ne punem pe drum.

Până ieșim din sat, mai observăm o localnică ce spală covoarele la râu, încercăm și noi, dar ne iese doar pentru pozele lui Radu, țolulul râzând în colțul franjurilor de tentativa noastră de a folosi mașina de spălat, marca Râul Șerel.

Norii tot mai amenințatori ne dau târcoale. După ce ieșim din Șerel, suntem pe un bot de deal de unde se vede în stânga jos localitatea Râul Mic și undeva, departe, în dreapta, încă scăldată în soare, localitatea Râul Alb.

Poate de la insula de soare din peisajul norilor tot mai joși sau poate din cauză că drumul de căruță ce duce spre el este mai bătătorit, cert este că, furați de peisaj, ratăm „acul de păr” pe care îl face traseul marcat, intrând în localitatea Râul Mic.

Acest lucru ne costă cam 3 km în plus, pentru că ne-am abătut de la traseu cam 1,5 km.

În poala localității Râul Mic ne ajunge și pe noi ploaia. La început timidă, cu soarele care reușește să dea norii la o parte parcă pentru a ne vedea dacă avem echipament de ploaie, mai apoi văzând dansul nostru de „paparude” se pune pe o „mocănească” ce va ține tot restul zilei.

Acest lucru ne schimbă un pic traseul, de la Paroș luând-o pe șosea până la Pensiunea Iancu din Mălăiești. Ce ne-am fi făcut dacă aveam și rucsacurile în spate? Mulțumim în gând doamnei Iancu, care ne-a scutit de această grijă.

Ajungem la pensiune, ne cazăm confortabil, mâncăm cu poftă cina oferită și ne cuibărim sub lenjeria curată, visând la tot ce a fost astăzi sau unii dintre noi, chiar și eu, dormim fără vise până dimineață.

Surprinzător, dimineața este însorită. Se pare că ploaia a fost „în tura de noapte”. Ne bucură această răsturnare meteorologică și vrem să profităm de ocazie pentru a ataca două obiective care ne-au fost interzise în ajun din motive „torențiale”.

După micul dejun, ne hotărâm să eliberăm camerele, dar să lăsăm bagajele în grija amabilei gazde, iar noi să mergem să vedem Poteca tematică Muzica Naturii și Cetatea Mălăiești. Zis și făcut. Plecăm pe traseu, în sens invers, întorcându-ne spre Peștera, pe marcajul Via Transilvanica.

Cetatea de la Mălăiești, un monument medieval, din fericire reabilitat după 1989, este o fortăreață ridicată la sfârșitul sec. al XIV-lea, de familia de cnezi Sărăcin, pentru a apăra de atacuri ușoare localitatea Mălăiești. Ne minunăm de reușita restaurării și regretăm că nu putem urca și în turn, deși, conform programului, acesta trebuia să fie deschis. Facem poze și apoi ne îndreptăm spre borna Via Transilvanica care se vede în depărtare, de unde, cale de 3 borne spre Peștera, ar trebui să găsim Poteca tematică.

Entuziasmul nostru este brusc minat de starea cărării din pădure, care după ploaia de astă noapte arată ca un patinoar. Ne este foarte greu să urcăm o pantă ușoară, din cauza noroiului. Pentru a nu risca o accidentare, hotărâm să abandonăm ideea de a ajunge la Poteca tematică și ne întoarcem la pensiune. Singurul care a riscat și a reușit a fost Radu.

Văzându-ne dezamăgirea, doamna Iancu ne propune un traseu care evită potecile din pădure, ba mai mult, ne promite că ne va duce bagajele la Căsuțele din Retezat, în cursul zilei.

Îi mulțumim acestei minunate doamne, punem bagajele în mașina domniei sale, și plecăm pe drumul indicat.

Vremea este bună pentru drumeție. Norii, după acea „tură de noapte”, se odihnesc, stau compacti, dar nu sunt amenințători, cel puțin deocamdată.

Mergem pe traseul indicat de doamna Georgeta și după numai trei km întâlnim borna de pe traseul Via Transilvanica, care sătulă și ea de noroiul din pădure, a ieșit la șosea.

Ne atrage atenția o construcție zveltă, înconjurată de câteva foișoare și construcții mai mici. Este Sediul Parcului Național Retezat. Nu putem rata ocazia de a vorbi cu specialiștii în domeniu și, conform principiului „bate și ți se va deschide”, intrăm.

Suntem preluați de un inspector silvic, pe care din păcate nu am avut inspirația să-l întrebăm cum îl cheamă. Dar, pentru a-l recunoaște, cei care treceți pe acolo, căutați „un om minunat”. Se miră de grupul nostru format din bunici și bunicuțe, apoi ne prezintă profesional parcul Retezat, văzut din muzeul din cadrul Punctului de informare. Spun muzeu, pentru că pe pereți sunt multe fotografii care redau atmosfera Parcului Național, încă din fragedă pruncie. Admirăm o machetă care arată cum erau transportați buștenii la vale, folosind forța apei. Un fel de plutărit, dar altfel. Gazda noastră ne vorbește cu dragoste despre natura sălbatică din parc și se bucură de interesul nostru. La despărțire, după poza de grup, ne oferă tuturor câte un CD cu fauna și flora din rezervație. Abia aștept să ajung acasă să-l vizionez.

Plecăm și, la câteva sute de metri, găsim indicatorul de intrare în localitatea Nucșoara. Dar așa cum știm deja, localitățile de acest tip sunt răsirate pe mulți km, astfel că până la Căsuțele din Retezat aveam de traversat satul, cale de peste 4 km. Facem o pauză de hidratare, la Punctul Gastronomic, unde o întâlnim pe doamna Irina, cu care stabilim orele de cină și mic dejun, apoi cap-compas Căsuțele din Retezat. Satul este pitoresc, vedem multe case noi, dar și case care se mândresc cu suta lor de ani.

Ajungem la pensiune, un loc în care, dacă vii cu gândul de a petrece un concediu, garantat bateriile tale se vor încărca la maximum. De altfel ne-am propus o ședere mai lungă, cu altă ocazie la minunata familie Croitoru. Apreciem disponibilitatea gazdelor de a suplimenta locurile în căbănuțe pentru a ne caza pe toți.

După ce ne „repartizăm” fiecare la căbănuța lui, ne bucurăm de pajiștea minunată, care mângâie picioarele noastre oboseite. Alergăm cu picioarele goale prin iarbă și ne simțim „iarăși copii”. Montăm câteva hamace, dar nu avem răbdare „să ne tihnească”, bucurându-ne de tot ce oferă locația.

Norii s-au odihnit între timp, așa că încep să se reverse peste lume. Profităm de începutul ploii și ne retragem într-un foișor, degustând minunata licoare oferită de gazde „din partea casei”.

La ora 18, plecăm spre doamna Irina, cale de 2 km, chiar dacă ploaia s-a întețit. Doamna Croitoru, abia venită de la serviciu, umple mașina cu bunicuțe și le transportă până la masă, ca să nu se ude.

Ne simțim bine la cina festivă oferită de doamna Irina și facem cunoștință și cu Moșul din Retezat, un domn care așa se numește, Moșul în buletin. Moșul are o pensiune cu acest titlu poștaș: „La Moșu-n Retezat”.

La întoarcere, ploaia parcă s-a întețit, ajutată și de un vânt neprietenos, dar ajungem la paturile noastre, care ne îmbrățișează, consolându-ne.

P.S. Împreună cu Marius, am rămas să vedem un meci de fotbal fabulos între Barcelona și Inter, meci care a avut de toate. Așa că pentru noi, noaptea a fost mai scurtă, dar intensă.

(Va urma)

Salutare, DDV3,

Până să ajungem la microbuz mai avem cale de bătut.

Pe partea dreaptă a drumului, întâlnim o pajiște largă, plină cu stânci, parcă aruncate de un copil-uriaș, poznaș. Dar să vedem ce spune legenda. Monumentul natural, ce poartă numele de „Piatra Fetei”, care se găsește pe coama Muntelui Piatra, pe lângă care tocmai trecem, a apărut ca urmare a jocului unor uriași. O fată și un băietan care se întreceau aruncând pietre.

Piatra fetei a ajuns mai departe, așa că supărat băiatul a scos sabia și a început să taie stâncile. Speriată, fata a îngenunchiat protejându-și piatra. Se spune, de cei care au văzut monumentul, că se mai cunosc încă urmele genunchilor fetei, care a salvat piatra. Noi vedem pe pajiștea pe lângă care trecem, așchiile sărite din stâncile lovite de sabia uriașului. Acest monument al naturii este amintit și de Alexandru Vlahuță în lucrarea sa „România pitorească”.

Tema uriașilor se regăsește în folclorul zonei. Am întâlnit-o prima dată în poveștile cu uriași din dealurile Buzăului. Un exemplu este și povestea Vârfurilor Furu și Mușa din muntele care domină localitatea. Se spune că doi frați uriași au furat-o din sat pe cea mai frumoasă fată, Mușa. În zadar au căutat sătenii, furii s-au consolat botezând cele trei vârfuri: Furu Mare, Furu Mic și Mușa Mare.

Tot vorbind cu localnicii și minunându-ne de priveliște, iată că după o cotitură zărim microbuzul nostru care ne așteaptă cuminte lângă Căminul cultural. Înainte de a ne îmbarca mai aflăm de la un sătean hâtru că aici la Cămin este un loc unde tradițiile populare încă rezistă. Iată acum este o nuntă și mireasa va fi dusă în satul vecin unde are loc nunta.

Chiar dacă „vornicul” nu mai umblă călare, mai are plosca cu care îi îmbie pe nuntași înainte de a urca în zecile de mașini care se pregătesc de petrecere. De asemenea, au rămas valabile obiceiuri ca „surorile miresei” sau „cavalerii mirelui” care împreună cu „nașii” constituie instituții fără de care nu se concepe nunta.

Aflăm apoi că, încă de la începutul postului mare, se colectează și se sortează ouăle. Cele albe sunt păstrate pentru „căznit”, cum se spune aici la încondeiat.

Un alt obicei frumos este cel al confecționării măștilor, pentru sărbătorile de iarnă. Măștile respectă strict reguli vechi, marcând personaje din viața satului. Astfel recunoaștem „Moșul”, „Baba”, „Ursarul”, „Generalul”, „Sanitarul” sau „Pădurarul”.

Ne urcăm în microbuz și hotărâm să întindem o masă câmpenească, pe malul „Lacului fără fund”. Și cum aerul tare, drumeția și poveștile ne-au făcut o poftă de mâncare grozavă, când am ajuns pe malul lacului, am și întins o masă mare, la care a contribuit fiecare cu ce a găsit în rucsac.

După ce ne-am potolit foamea, cu burta la soare, am început să vorbim despre Schitul Muntiorul, aflat undeva la 2 km de șosea, sau despre Mănăstirea Monteoru, aflată în poiana cu același nume, sau de Băile sulfuroase de la Tănăsari.

Concluzia grupului - merită organizată o tabără de câteva zile pentru a cunoaște mai bine zona. În tabăra scepticilor cântărește greu faptul că zona fiind declarată Rezervație naturală pentru carnivorele mari, o posibilă întâlnire cu ursul are o probabilitate mare. Oricum tema rămâne în discuție.

Uitându-ne la lac, vedem câțiva pescari răbdători, care scrutează luciul apei, pe care pluta undiței stă nemișcată. Lacul a fost numit „fără fund” atunci când s-a încercat secarea lui, pentru a captura peștele. Încercare nereușită.

O legendă spune că aici, pe locul în care se lăfăie lacul, se afla un sat. În mijlocul satului era o fântână cu apă așa de bună, că veneau la apă oamenii din șapte sate. Speriați că fântâna ar putea seca, localnicii au interzis străinilor să scoată apă din fântână. Într-o zi, un drumeț însetat a vrut să-și potolească setea, dar paznicul fântânii nu l-a lăsat. Și numai ce a plecat drumețul însetat că din fântână a început să țâșnească apa care a inundat tot satul, în locul lui rămânând acest lac.

Ne despărțim cu greu de acest tărâm de vis. Luând exemplul de la râul Milcov care izvorăște de pe aici, de undeva, plecăm spre Focșani și mai departe, lăsând Milcovul să se amestece cu Siretul, noi poposind la Hanu Conachi, haltă obligatorie pentru degustarea micilor.

După o oprire scurtă și la „Lavanderia lui Jan”, unde copiii din noi și-au dat frâu liber imaginației, zbenguindu-se prin tufele de lavandă, jucându-se cu mașinile de epocă, motocicletele, motoretele sau bicicletele aranjate inspirat de organizator, am ajuns acasă.

Aici, abia am reușit să articulăm „Am făcut-o și pe-asta!” și am adormit, visând frumos: uriași, zâne, măști, obiceiuri, de fapt consumând în continuare, virtual, bucăți din VINTILEASCA.

Mulțumiri, DDV3, și suntem curioși „ce mai clociți”...

Salutare, DDV3,

Aflăm pe canalele de știri că s-a deschis pentru publicul larg Cazinoul din Constanța. Năzdrăvanii își verifică repede conturile și profitând de „mărirea” pensiilor, se hotărăsc să facă o vizită celebrului loc.

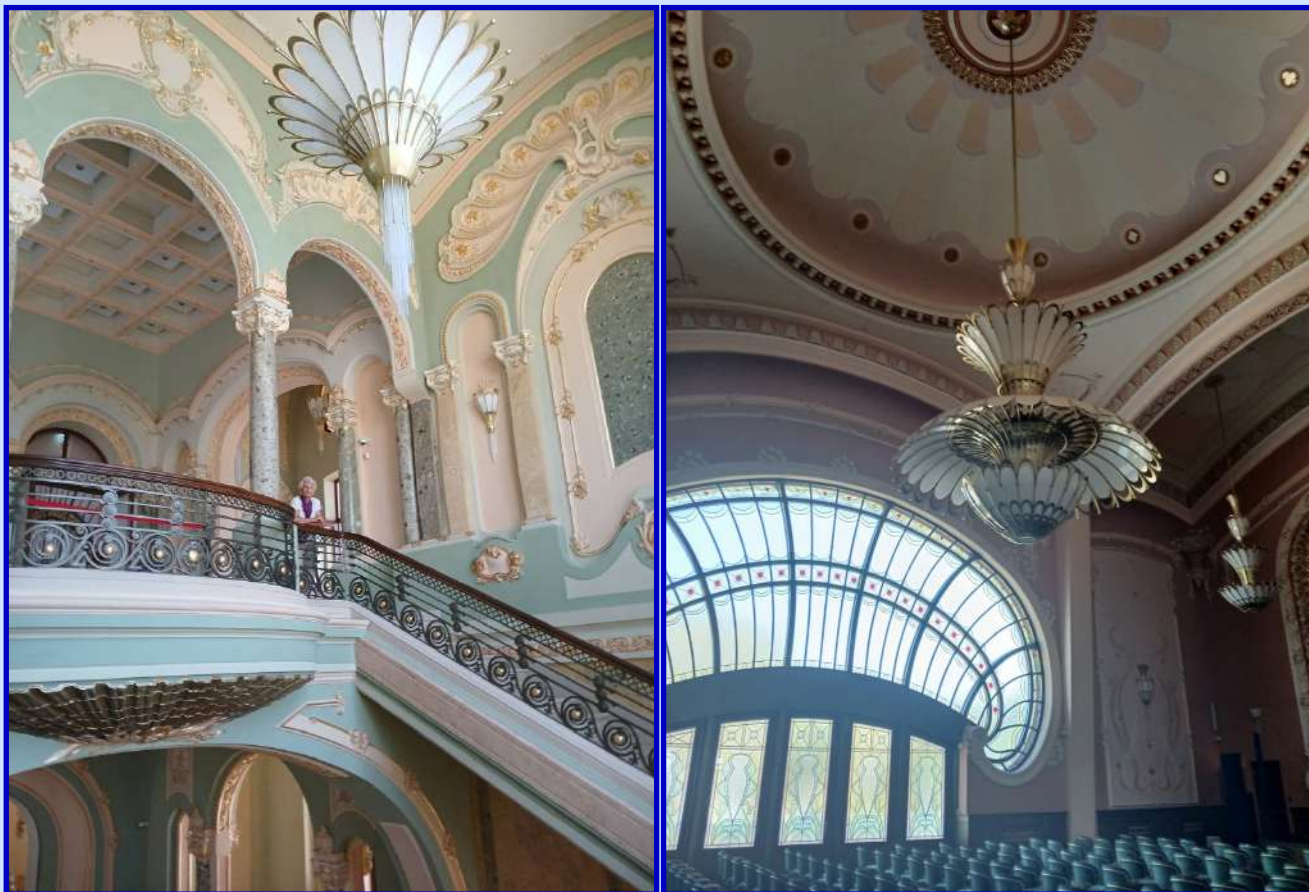
Sunăm și „BUSFORCE1”, cu nenea Gigi la volan, ne îmbarcă din locul de acum consacrat și ne depune în parcare din „buza” Portului Constanța. Suntem 17 și curioși trimitem ochii înainte, către clădirea elegantă și suplă, definită de ferestrele largi și de vitrajele spectaculoase, printre care și cele emblematice, în formă de scoică.

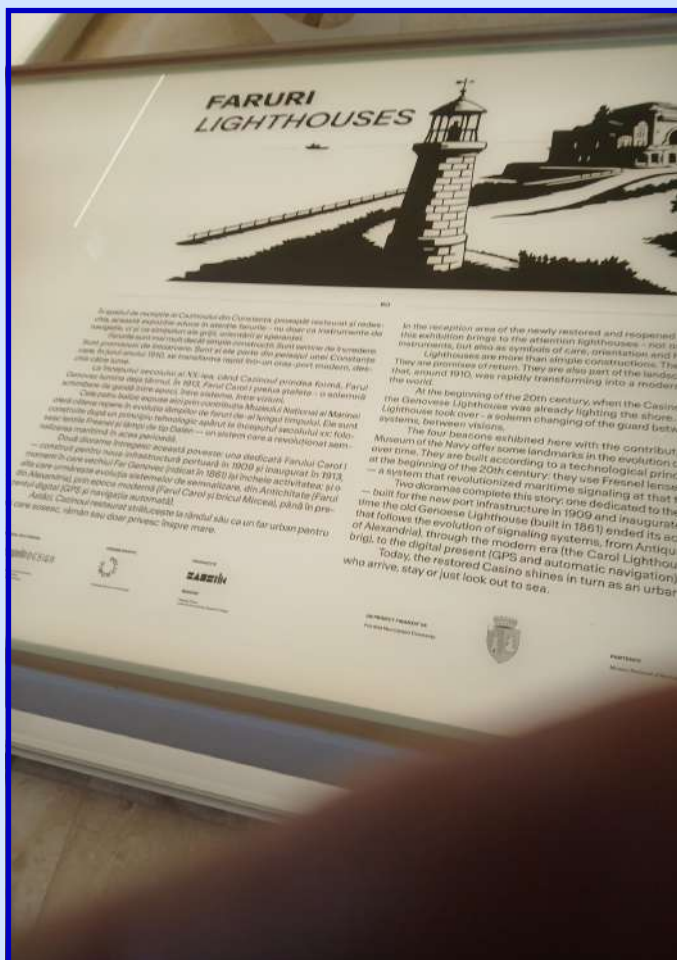
Grație organizatorilor, care gestionează atent fluxul vizitatorilor, intrăm în frumoasa locație cu o oră mai devreme decât ne făcuserăm programarea.

La început suntem surprinși de construcția în sine. Restaurarea s-a făcut cu mulți bani, dar este o lucrare de calitate. Ornamentația zoomorfă a Cazinoului încorporează scoici, delfini, păsări, libelule și fluturi ilustrând influența naturii în detaliile arhitecturii Art Nouveau.

Fațadele Cazinoului sunt decorate cu elemente vegetale specifice aceluiași stil: frunze, liane, crini, maci și ghirlande care sunt integrate în reliefuri decorative.

Intrăm pe ușa largă și ne trezim într-o lume de basm. Săli mari, scară interioară somptuoasă, candelabre sclipitoare, totul te trimite în opulența anilor '20 când aici era riviera estului. De aici se dădea ora exactă a eleganței în această parte de lume.

În spațiul de recepție al Cazinoului este o frumoasă expoziție care aduce în atenția publicului: „Farurile”. Nu doar ca instrumente de navigație, ci și ca simboluri ale grijii, orientării și speranței, cum frumos scrie pe un panou. Din 1861 Farul Genovez își face treaba până în 1913, când ștabela este preluată de „Farul Carol I” - o solemnă schimbare de gardă între epoci, între sisteme, între viziuni... Mergeți să vedeți expoziția, care prin două diorame te poartă în lumea fascinantă a „farurilor” din antichitate până în prezent. Astăzi Cazinoul restaurat strălucește la rândul său ca un far, pentru cei care vin sau privesc visători spre mare prin ferestrele largi...

La etaj descoperim o minunată sală de spectacol, cu un perete ocupat aproape în întregime de un vitraliu în formă de scoică. Într-o sală alăturată este omagiat Ing. Anghel Saligny care împreună cu echipa sa de ingineri a realizat, pe lângă podul de la Cernavodă, și modernizarea Portului Constanța. Pentru această lucrare a mulțumit Casei Regale, construind fără comandă „Cuibul de la mare”, pavilionul Reginei Elisabeta, care a fost gata în anul 1909. Pavilionul era păzit de marinari și Regina putea dormi acolo conform protocolului, însoțită doar de o cameristă.

Coborâm la parter și după ce vedem o expoziție care prezintă imagini din activitatea regizorului Silviu Purcărete, intitulată „50 de ani de teatru”, coborâm la subsolul construcției unde vedeta este Marea Neagră. Multe dispozitive electronice, încercând să informeze publicul cu privire la misterele Mării Negre. O hartă tridimensională cu adâncurile Mării, un dispozitiv cu care, așezat comod pe un taburet, cobori la adâncimea dorită, unde vezi fauna și afli presiunea. Apoi, într-un colț, un batiscaf te coboară în adâncurile mării, putând explora virtual fundul misterios plin de epave ancestrale, bine conservate datorită lipsei oxigenului.

Ne relaxăm apoi într-o sală unde o proiecție de ultimă generație ne transpune în vremea lui Ovidiu. Este parcursă viața și opera acestuia într-o manieră futuristă. Asta chiar trebuie văzută, pentru că doar așa puteți gusta spectacolul. Eu acum caut cărțile lui Ovidiu...

Suntem căutați de colegi, așa că ne alăturăm grupului, dar vă promit că în partea a doua, voi încerca să prezint istoria cazinoului, aflată din dioramele care mustesc de informații. De altfel toate datele scrise aici, cu caracter tehnic, sunt preluate de pe suportii informatici din cazinou.

Pozele aparțin, ca de obicei grupului, oferite de Tossy, Gaby și alți amatori.

(Va urma)